

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 listopada 2018 r.

w 100. rocznicę powołania Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej

W grudniu 1918 r., kilkadziesiąt dni po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, dekretem naczelnika państwa Józefa Piłsudskiego powołano jedną z pierwszych instytucji państwowych – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Zapoczątkowano instytucjonalne gwarantowanie przez państwo prawnej ochrony własności przemysłowej. Od tamtej pory dorobek intelektualny polskich wynalazców, innowatorów oraz twórców rozwiązań technicznych i projektowych chroniony jest na mocy prawa regulującego nadawanie patentów oraz innych praw wyłącznych. W 1919 r. naczelnik państwa wydał trzy kolejne dekryty będące nowoczesnymi regulacjami odzwierciedlającymi potrzeby polskiego społeczeństwa w zakresie ochrony własności przemysłowej, niezbędnej dla rozwoju gospodarczego odrodzonego kraju. W tym samym roku Polska przystąpiła do konwencji paryskiej, będącej podstawowym aktem międzynarodowym wyznaczającym zasady ochrony własności przemysłowej.

Badania historyczne dowodzą, że potrzeba ochrony praw na dobrach niematerialnych pojawiła się już na wczesnym etapie rozwoju techniki i jest znaczącym elementem dziedzictwa cywilizacyjnego. Świadczą o tym również dzieje Polski, gdyż tradycje ochrony wynalazków i rozwiązań technicznych stanowią istotną część kultury prawnej naszego kraju na przestrzeni wielu stuleci. Najstarszy polski przywilej o charakterze patentowym został wydany już przez króla Władysława Jagiełłę w latach dwudziestych XV wieku na rzecz konstruktora maszyny odwadniającej kopalnie. Wiadomo, że przywileje o podobnym charakterze wydawali także inni królowie, m.in. Kazimierz Jagiellończyk, Zygmunt Stary oraz Zygmunt III Waza. Ochrona własności przemysłowej była częścią polskiego życia gospodarczego także w czasach rozbiorów, gdyż w tym okresie wprowadzano pierwsze regulacje ustawowe, m.in. prawo o patentach swobody i listach przyznania, wydane w Królestwie Polskim w 1817 r.

Najbardziej znaczącą cezurą w dziejach ochrony innowacji technicznych w Polsce było jednak powstanie Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, ustanowionego w 1918 r., gdyż objęcie ochroną prawną wartości niematerialnych stanowiło po odzyskaniu

niepodległości kwestię najwyższej wagi. Zapewnienie niezbędnych warunków rozwoju gospodarczego, w szczególności wspieranie odradzającego się przemysłu, wymagającego nowatorskich rozwiązań technicznych, było przedmiotem szczególnej troski rządu II Rzeczypospolitej. Skuteczna ochrona tych wartości wymagała poszanowania praw zwłaszcza polskich wynalazców i projektantów, prezentujących postawy patriotyczne w gospodarce. Powołanie Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej było wyrazem przyjęcia przez najwyższe władze odrodzonej Polski zasady wspierania rozwoju technicznego i gospodarczego poprzez zagwarantowanie twórcy prawa do stworzonego wynalazku oraz bezpieczeństwa prawnego w obrocie.

W ciągu 100 lat nieprzerwanej działalności Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej udzielił ponad 220 tysięcy patentów na wynalazki, zarejestrował ponad 60 tysięcy wzorów użytkowych, 23 tysiące wzorów przemysłowych oraz około 300 tysięcy znaków towarowych. Łącznie w tym okresie wpłynęło do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej ponad 1 milion 200 tysięcy zgłoszeń.

Obecnie Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia ochronę prawną obejmującą wszystkie kategorie przedmiotów własności przemysłowej: wynalazki, znaki towarowe, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, topografie układów scalonych oraz oznaczenia geograficzne. Ochrona ta polega na udzielaniu praw wyłącznych na rzecz osób fizycznych i przedsiębiorców. Gwarantuje ona pewność w obrocie i umożliwia gospodarcze wykorzystanie dorobku intelektualnego w ramach systemu ochrony własności przemysłowej przy poszanowaniu praw wszystkich jego użytkowników. Ochrona praw wyłącznych służy także wspieraniu innowacyjności, stanowiąc ważny czynnik zachęcający twórców i przedsiębiorców do kreowania nowych rozwiązań niezbędnych dla rozwoju gospodarczego. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej realizuje także misję edukacyjną ukierunkowaną na szerokie upowszechnianie wiedzy o ochronie praw na dobrach niematerialnych. Podnoszenie świadomości społecznej w tym zakresie jest niezbędnym warunkiem coraz szerszego wykorzystania ochrony własności przemysłowej jako instrumentu prawnego skutecznie wspierającego kreatywność i przedsiębiorczość.

Dotychczasowa historia polskiej wynalazczości wskazuje jednoznacznie, że postęp techniczny dokonany w ciągu ostatnich 100 lat nie byłby możliwy bez ustawowej ochrony własności intelektualnej, w szczególności własności przemysłowej. Dynamiczny rozwój technologii i gospodarki stawia przed Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej

wyzwania wymagające ogromnej wiedzy i doświadczenia oraz szerokiej aktywności na rzecz środowisk twórczych i narodowej gospodarki.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża podziw dla wynalazców, innowatorów oraz twórców, którzy swoją pracą intelektualną przyczynili się do gospodarczego rozwoju Polski. Jesteśmy wdzięczni pokoleniom pracowników Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, którzy stali i stoją na straży własności intelektualnej.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

W/Z

Maria KOC

Wicemarszałek Senatu